

VERGİDEN MUAF ÇALIŞAN VE İŞ SÖZLEŞMESİ “NET ÜCRET” ÜZERİNDEN YAPILAN SİGORTALININ SPEK’E ESAS BRÜT ÜCRETİ VERGİ DİKKATE ALINARAK HESAPLANMAKTADIR

ÖZET

Gelir vergisi muafiyeti kapsamında, vergiden muaf olarak çalışan ve iş sözleşmesi “net ücret” üzerinden yapılan sigortalıların, sigorta priminin hesabında dikkate alınan brüt ücretin tespitinde, işçi payı sigorta primi ve işsizlik sigortası primi kesintileri ile birlikte gelir vergisi kesintileri de dahil edilmektedir. Ayrıca vergiden muaf çalışan bölgelerde işverenlerce istihdam maliyetlerinin azaltılması kapsamında kendilerine ödenmekte olan gelir vergisi teşvikinin çalıştırmış oldukları işçilerine ödenmesi durumunda da bu ödemeler sigorta primi kesintisine tabi tutulmaktadır.

VERGİDEN MUAF ÇALIŞAN VE İŞ SÖZLEŞMESİ “NET ÜCRET” ÜZERİNDEN YAPILAN SİGORTALILARIN SİGORTA PRİMİNE ESAS KAZANÇLARININ HESAPLANMASI:

12 Mart 2014 tarihinde 28939 sayılı ile Resmi gazetede yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin Muafiyetler ve İstisnalar, Bölgenin İzlenmesi ve Denetim Bölümünün 37 incisi maddesinde yer alan “ücretin brüte iblağ edilmesi gerektiği durumlarda, brüt ücret Kanunla sağlanan vergi teşvikleri dikkate alınmaksızın hesaplanır” hükmünden hareketle gelir vergisi hesabında brüt ücret hesaplanırken verilen gelir vergisinin dikkate alınmadığı, bu nedenle SGK primlerinin hesaplanmasında brüt ücret tespit edilirken gelir vergisi teşvikinin dahil edilip edilmeyeceği konusunda tereddütler bulunmaktadır. Bu konuda farklı görüşler bulunsa dahi SGK, brüt ücret hesabı yaparken vergi teşviklerini dikkate almaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Prime esas kazançlar” başlıklı 80 inci maddesinde,

“4’üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Prime esas kazançların hesabında;

1) Hak edilen ücretlerin,

2) Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların,

3) İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,

brüt toplamı esas alınır.

b) Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30’unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.

c) (b) bendinde belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmaz.”
hükümleri yer almaktadır.

SGK, yukarıda belirtilen hükümler gereği vergiden muaf olarak çalışan ve iş sözleşmesi “net ücret” üzerinden yapılan sigortalıların brüt kazancının hesaplanmasının tespitinde işçi payı sigorta primi ve işsizlik sigortası primi kesintileri ile birlikte gelir vergisi kesintilerinin de dikkate alarak bildirim yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Gelir vergisi kesintilerini dikkate almadan yapılan brüt ücret hesabı sonucunda SGK'nın hem prim gelirlerinde azalma hem de sigortalıların emekli aylıklarının hesabında dikkate alınan prime esas kazançlarda azalma meydana geleceğinden 5510 sayılı Kanunun yukarıda sayılan hükümlerine göre gelir vergisi kesintilerinin de dikkate alınarak brüt ücret hesabı yapılmaktadır.

Ayrıca, yine yukarıda belirtilen gelir vergisi muafiyeti kapsamında işverene bırakılan gelir vergisinin, bazı işverenler tarafından çalışanlarına terk edilmek suretiyle sigortalılara verildiği ve bu sigortalılara verilen meblağın sigorta primine tabi tutulup tutulmayacağı konusunda da tereddütler bulunmaktadır. Bu kapsamda işverenlerin, istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimini uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin, muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk edecek vergiden indirilmek suretiyle terkin edildiğini, dolayısıyla sigorta primine tabi tutulan kazançtan sonra hesaplanan ve işverene bırakılan gelir vergisinin, çalışanlara terk edilmesi halinde ikinci defa sigorta primine tabi tutulmuş olacağını ileri sürerek, sigortalılara bırakılan gelir vergisi kesintisinden prim alınmaması gerektiği belirtilmektedir.

SGK, yayımladığı özgelelerde gelir vergisi teşvikinin işçilere sağlanan bir avantaj olmayıp işverenlerin istihdam maliyetlerini azaltmaya yönelik olduğu, dolayısıyla çalışanların bu teşvik unsuru üzerinde hak iddia etmelerinin söz konusu olamayacağı, işçi üzerinden hesaplanan gelir vergisi stopajı teşvikinin işverene ait olduğunu belirterek, işverenlerce istihdam maliyetlerinin azaltılması kapsamında kendilerine ödenmekte olan gelir vergisi teşvikinin çalıştırmış oldukları işçilerine ödenmesi durumunda, daha önce sigorta primi kesintisine tabi tutulmayan söz konusu ödemenin ikinci kez prime tabi tutulması gibi bir durum söz konusu olmadığından ve 5510 sayılı Kanununun 80 inci madde kapsamında primden istisna edilen ödemeler içinde yer almadığından yapılan/yapılacak olan bu ödemelerin sigorta primi kesintisine tabi tutulması gerektiğini açıklamıştır.

Yukarıda açıklanan gelir vergisi istisnası kapsamında faaliyet gösteren işverenlerin ve meslek mensuplarımızın yukarıda açıklanan hususları dikkate almalarını önemle tavsiye ederiz.

Saygılarımızla...

[Ekonomi Bakanlığı 05.07.2017 tarihli "Serbest Bölgelere Gelir Vergisi Stopajı Teşviki" konulu yazı...>>>](#)

["Sigorta Primine Esas Kazançlar" 22.12.2016 tarihli yazı...>>>](#)

Mevzuat Sirküleri